CZĘŚĆ XLVIII — № 60. ROK 24 — (1853.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI
GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena ROCZNA w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. PÓŁROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, $\frac{7}{19}$ SIERPNIA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{6}{18}$ SIERPNIA.

NOWINY DWORU.

Z powodu zejścia Xiążęcia Jmci Saxen-Altenbourgskiego Jerzego, N. CESARZ JMĆ rozkazał przywdziać u Dworu żałobę na dni dziesięć, zaczynając od 28 Lipca.

Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Marynarki, z dnia 28 Lipca, Kapitan portów Dunajskich, liczący się w Admiralicyi Pułkownik *Turkuł* mianowany Jenerał-majorem i otrzymuje dymissyą z mundurem i pensyą. — Dowodzca 17 ekwipażu flotty i okrętu *Nie troń mienia*, Kapitan 1 rangi *Bubnow 1*, mianowany Pomocnikiem Kapitana portu Kronsztadskiego z zaliczeniem do flotty.

Rozkazy dzienne CESARSKIE *w Wydziale służby Cywilnej.*

25 Lipca, (w obozie pod Krasném Siołem.) W Gubernii Mohylewskiej: za odznaczającą się służbę, następni Urzędnicy zostali podniesieni do rang: Radzcy Honorowego, Sekretarz Kollegialny, Młodszy Pomocnik Zarządzającego Kancellaryą Cywilnego Gubernatora *Hajdukow;* — Sekretarza Kollegialnego, Sekretarze Gubernijalni: Pomocnik Naczelnika Stołu Izby Sądu Cywilnego *Łaski*, Naczelnik Stołu Izby Skarbowej *Bułaszewicz;*—za wysługę lat, zostali podniesieni do rang: Radzcy Dworu, Assesorowie Kollegialni, Horodniczowie: Kopyski *Taranow*, i Rohaczewski *Kardo-Sysojew;* — Assesora Kollegialnego, Radzcy Honorowi: Buchalter Urzędu Powszechnej Opieki *Weremjenkow;* Sędzia powiatowy Mohylewski *Dąbrowski*, Strapczowie powiatowi: Czausowski *Szestakow*, i były Mścisławski, obecnie Strapczy Gubernijalny Witebski Spraw Kryminalnych *Bielofostow;* Dozorcy akcyzowi w powiatach: Czausowskim *Puszkin* i Kopyskim *Weraksa*, i Strapczy Izby Dóbr Państwa *Musnicki;* — Radzcy Honorowego, Sekretarze Kollegialni: Pomocnik Sekretarza Kancellaryi Witebskiego, Mohylewskiego i Smoleńskiego Jenerał-Gubernatora *Kłodnicki*, Naczelnik Stołu Deputatskiego Szlacheckiego Zgromadzenia *Czerniewski*, Sprawnik Sienniński *Korsak*, Dozorca Okręgowy tegoż powiatu *Jackowski*, były Strapczy powiatowy Kopyski *Lewalt-Jezierski*, Sekretarze: Gubernijalnej Pośredniczej Kommisyi *Sawicki*, Magistratu Klimowickiego *Wojnowski*, Ratuszu miejskiego Babinowickiego *Morozewicz;* Izby Skarbowej: Urzędnik do szczególnych poleceń *Korzeniewski* i Kontroler *Abakanowicz*, Kass powiatowych: Buchalterowie: Homelskiej *Weraksa* i Czausowskiej *Weremjenkow*, Dozorcy akcyzowi w powiatach: Orszańskim *Halicki* i Sienninskim *Swadkowski;* Lustrator Gubernijalny *Downarowicz;* Archiwista Izby Dóbr Państwa *Dubiaho*, Naczelnik okręgu Mścisławskiego Dóbr Państwa *Hładkow* i Pomocnik Naczelnika Okręgu Orszańskiego tychże Dóbr *Jacyna;* — Sekretarza Kollegialnego, Sekretarze Gubernijalni: Starszy Urzędnik do szczególnych poleceń przy Gubernatorze Cywilnym *Horbaczew*, i Starszy Pomocnik Zarządzającego Kancellaryą Gubernatora Cywilnego *Kurowski*, Rządu Gubernijalnego: Naczelnicy Stołu *Kwieciński* i *Zienkowicz*, Pomocnicy — Naczelnika Stołu *Lewkowicz 1* i Archiwisty *Kaszuro*, Policyi Mohylewskiej: Kommisarz *Wiszniewski* i Dozorca Kwartałowy *Illicz-Switycz*, Sądów Ziemskich: Kopyskiego Starszy Niezmienny Assesor *Niańkowski-Wojniłowicz* i Czausowskiego Sekretarz *Stankiewicz*, Dozorcy Okręgowi w powiatach: Czausowskim *Lewkowicz 2*, Kopyskim *Żyrnow*, Bychowskim *Nowogoński* i *Francesson*, Mohylewskim *Okulicz*, i pełniący obowiązki Dozorcy Okręgowego *Ratomski-Kmita*, Sekretarz Kancellaryi Marszałka powiatu Klimowickiego *Orzeł;* Izb: Sądu

Kryminalnego: Naczelnik Stołu *Szebunin* i były Tłumacz *Krzywicki*, Sądu Cywilnego: Naczelnik Stołu *Znosko*, Dozorca przy spisywaniu aktów wieczystych i Kassyer *Koszko* Pomocnik Naczelnika Stołu *Karabanowicz*, i pełniący obowiązki Dziennikarza *Filipowicz*, Strapczy powiatowy Mohylewski *Ciechanowski*, Sądów powiatowych: Assesorowie od Szlachty, Czausowskiego *Trupczyński*, i Sieńnińskiego *Zdrojewski*, Protokolista Opieki Szlacheckiej Kopyskiej *Sippko*, Sekretarz przy pośredniku dla polubownego specyalnego rozgraniczania gruntów szachowniczych powiatu Mścisławskiego *Ratomski-Kmita;* Izby Skarbowej: Kontrolerowie *Chodonowicz* i *Wasilewski*, Naczelnik Stołu *Jacyna*, Pomocnicy: Naczelnika Stołu *Pieczkowski* i Buchaltera *Gurinow*, Dozorcy akcyzowi w powiatach: Homelskim *Gąsiorowski*, Klimowickim *Radobylski-Hubarewicz* i Mścisławskim *Makarewicz*, Buchalter Kassy powiatowej Orszańskiej *Karaczewski-Wołk;* Izby Dóbr Państwa: Inżenjer Cywilny *Turewicz*, Mierniczy *Sokołowski*, Pomocnicy Naczelnika okręgu Mścisławskiego Dóbr Państwa *Szymkiewicz* i *Przewaliński* i pełniący obowiązki Pomocnika Lustratora w Gubernii *Szczerbow.* (*Dok. nast.*)

29 Lipca, (w Peterhofie.) Urzędnik V klassy przy osobnej Kancellaryi Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Radzca Stanu Kamer-junker *Beck*, za odznaczającą się służbę podniesiony do rangi Rzeczywistego Radzcy Stanu; — Kandydat do posad, zostający przy Rządzie Gubern. Wołyńskim, Sekretarz Gubern. *Łapiński*, mianowany Sekretarzem Sądu pow. Dubieńskiego; — zostają uwolnieni od służby: Sekretarz Owruckiej Szlacheckiej Opieki, Rejestrator Kollegialny *Wolański;* dla słabości zdrowia: Starszy Nauczyciel Połockiej Szlacheckiej pow. Szkoły, Radzca Kollegialny *Ryndin.*

30 Lipca, (w obozie pod Krasnem Siołem.) Za wysługę lat zostają podniesieni do rang: Radzcy Stanu, Prezes Grodzieńskiej Izby Sądu Kryminalnego, Radzca Kollegialny *Fenenko;* Radzcy Kollegialnego, Radzcy Dworu, Towarzysze Prezesów Izb: Mińskiej Sądu Kryminalnego *Jacimirski*, i Grodzieńskiej Sądu Cywilnego *Dierżański-Diektierew;* Radzcy Dworu, Assesor Kollegialny Urzędnik VI klassy do szczeg. poleceń przy Kijowskim Wojennym, Podolskim i Wołyńskim Jeneral-Gubernatorze *Andrejewski 1;* Assesora Kollegialnego, Radzcy Honorowi: pełniący obowiązki Prezesa Izby Wołyńskiej Sądu Kryminalnego *Serbinowicz*, i Assesor od Szlachty tejże Izby *Peretjatkiewicz;* Sekretarza Kollegialnego, Sekretarze Gubernijalni: Assesorowie od Szlachty: Izby Witebskiej Sądu Kryminalnego *Szczytt* i Wołyńskiego Sądu Sumienia *Kleczyński;* Sekretarza Gubernijalnego, Assesor od Szlachty Witebskiej Izby Sądu Cywilnego, Rejestrator Kollegialny *Mohuczy* i Rejestratora Kollegialnego, Assesor od Szlachty tejże Izby *Korsak;*—otrzymują uwolnienie od służby dla słabości zdrowia: marszałek powiatowy Mohylewski Sekretarz Gubernijalny *Korolko*, i Assesor od Szlachty Sądu pow. Mohylewskiego, Sekretarz Gubernijalny *Dworzecki.*

— Przez Ukazy Cesarskie do Kapituły Orderów, z dnia 16 i 18 Lipca, Najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Anny 3 klassy, Kapitan służby Królewsko-Duńskiej P. *Fallsen;* — Św Stanisława 2 klassy, Podpułkownicy tejże służby *Uhlstrup* i *Hoffman;* i Św. Stanisława 3 klassy, Sułtan gwardyi N. Szacha Perskiego *Ali-Ekber.*

— Na najpoddanniejszém przełożeniu o oświadczonej przez Szlachtę gubernii Tambowskiej gotowości ofiarowania 500 koni pociągowych dla wojska z powodu wojny z Turcyą, N. Cesarz Jmć raczył następną własnoręcznie nadpisać rezolucyą:

«*Serdecznie podziękować za chwalebne uczucia; szczęściem podobne uczucia są powszechne. Przynoszącą się ofiarę mieć na widoku w razie potrzeby.*»

— Na najpoddanniejszém przedstawieniu o odezwach Naczelników gubernij: Moskiewskiej, Tulskiej, Kałuzskiej, Simbirskiej, Tambowskiej, Woroneżskiej, Orłowskiej, Kurskiej, Charkowskiej, Połtawskiej, Kijowskiej, Czernihowskiej, Wołyńskiej, Podolskiej, Ekaterynosławskiej, Chersońskiej, Tauryckiej, Mińskiej, Kowieńskiej, Witebskiej i Pskowskiej, z doniesieniem, że stany Szlachecki, Kupiecki, Miejski i inne w tych gubernijach, tudzież władze i urzędy Wydziału Dóbr Państwa i Osad wojskowych jazdy, ze skwapliwą gotowością i uprzejmością przyjęły na swą pieczę rodziny urlopowanych wojskowych rang niższych, którzy w roku bieżącym zostali powołani do czynnej służby, N. Cesarz Jmć raczył własnoręcznie nadpisać następną rezolucyą: «*Serdecznie podziękować za pochwalne dążenie, uprzedzające Moje życzenia.*»

Ukaz Cesarski *do Rządzącego Senatu z dnia 29 Maja 1853 roku.*

«Mając na względzie, że Jeneral-Gubernatorowie obecnie przewodniczą się tym samym Regulaminem (Наказъ), który jest wydany dla Gubernatorów Cywilnych, uznaliśmy za rzecz niezbędną i pożyteczną, wskazać przedmioty, które, w porządku ogólnej gubernijalnej instytucyi wprost i głównie tyczyć się mają obowiązków samych Jeneral-Gubernatorów, a zarazem z większą dokładnością oznaczyć stosunki ich tak względem wyższych władz Państwa, jako i miejscowych gubernijalnych ustanowień. W skutek tego, zatwierdziwszy Ogólną Instrukcyą dla Jeneral-Gubernatorów i przesyłając takową przy niniejszym Rządzącemu Senatowi, Rozkazujemy ku przyprowadzeniu jej do wykonania uczynić należyte rozporządzenie.

OGÓLNA INSTRUKCYA
DLA JENERAŁ-GUBERNATORÓW.

Na oryginale własną J. C. Mości ręką napisano:

«*Ma być podług tego.*»

W Peterhofie, 29 Maja 1853 roku.

Wstęp.

§ 1. Jeneral-Gubernatorowie wybierani są z własnej

uwagi Cesarza Jegomości i w skutek szczególnego osobistego zaufania Jego Cesarskiej Mości.

§ 2. W porządku Instytucyj Gubernijalnych, są oni głównemi strażnikami nietykalności najwyższych praw Samowładztwa, interesu Państwa, i dokładnego pełnienia praw i rozporządzeń wyższych Władz, we wszystkich gałęziach zarządu kraju im powierzonego.

§ 3. Ku wykonaniu rozporządzeń tak wyższej Władzy jak i swoich własnych, Jenerał-Gubernatorowie działają za pośrednictwem władz i urzędów, do których z natury instytucyj i z mocy ustaw Gubernijalnego Zarządu, takowe wykonanie należeć powinno.

§ 4. W ciągłej i pilnej troskliwości o dobro mieszkańców poufanego mu kraju, Jenerał-Gubernator jest wyższym miejscowym strażnikiem porządku we wszystkich wydziałach, rewidującym bez przerwy wszystkie czynności władz i urzędów jemu podwładnych, w celu zapobieżenia lub poskromienia przekroczeń przeciw prawu, wszystkiego co się sprzeciwia bezpieczeństwu i dobru ogólnemu, lub co się nie zgadza z widokami Najwyższego Rządu, wiadomemi jemu, jako osobie, zupełną ufność N. Cesarza Jmci posiadającej.

§ 5. Niezależnie od tego, szczególnej pieczy Jenerał-Gubernatorów poruczone są następujące przedmioty, we względzie:

1) Dobrego bytu ogółu i wewnętrznego bezpieczeństwa.
2) Publicznego zdrowia i wyżywienia.
3) Publicznego Gospodarstwa.
4) Szafunku Sprawiedliwości; — i
5) Osobistego składu miejscowego Zarządu.

Rozdział I.

Obowiązki Jenerał-Gubernatorów.

Oddział 1.

Dobry byt ogółu i bezpieczeństwo wewnętrzne.

§ 6. Jenerał Gubernator czuwać ma:

a) Iżby młodzież była wychowywana w zasadach czystej wiary, dobrej moralności i w uczuciach przywiązania do Tronu i Ojczyzny, co jedno może stanowić gruntowną podstawę wszelkiego porządnego społeczeństwa i rękojmią jego pomyślności.

b) Iżby młodzi ludzie stanu szlacheckiego nie zostawali w naganném próżnowaniu, ale poświęcali się służbie krajowej i iżby każdy we wszelakim stanie, zarabiał sobie na życie poczciwą i pożyteczną pracą.

§ 7. Mając na względzie, że stan Szlachecki jest najpierwszym w Państwie, ma przestrzegać, iżby osoby tego stanu prowadziły życie przyzwoite, odpowiednie rodowitości, iżby służyły za przykład innym stanom, i iżby dziedzice z należytą, ojcowską pieczołowitością, wypełniali we względzie włościan wszystkie prawem na nich włożone obowiązki.

§ 8. Ma też zwracać szczególną uwagę na położenie stale w kraju przebywających dymisyonowanych wojskowych, którzy, nieposlakowaną służbą swoją pozyskali prawo do opieki i opatrzenia, również ma dopomagać i ułatwiać środki ku urządzeniu zostających na urlopie nieograniczonym wojskowych rang niższych.

§ 9. Ma poskramiać wszelkiemi, od niego zależącemi środkami, nierozsądny zbytek, rozrzutność, bezrząd i marnotrawstwo.

§ 10. Mając na pilném baczeniu ducha i moralną dążność we wszystkich stanach, powinien usuwać wszelkie powody do błędnych wyobrażeń, skrzywionych sposobów pojmowania i zgubnych zacieków i mędrkowań.

§ 11. W razie zajścia ważnych nieporządków lub nieposłuszeństwa ustanowionym władzom, gdy uczynione ku pohamowaniu ich przez Zwierzchność miejscową rozporządzenia pozostaną bezskutecznemi, Jenerał-Gubernator przedsiębierze środki tak ku przywróceniu spokojności, jako i ku uchyleniu wszelkiego powodu do wznowienia się bezprawi.

§ 12. W zdarzonych nadzwyczajnych klęskach publicznych, jako pożarach, powodziach i tym podobnych, stara się szczegółowo zbadać potrzeby tych którzy ucierpieli, dla niezwłocznego ulżenia ich położeniu i, jeżeli miejscowe środki okażą się ku temu niedostatecznemi, wnosi należyte przedstawienia porządkiem ustanowionym.

Oddział 2.

Publiczne zdrowie i wyżywienie.

§ 13. W razie niezwyczajnej śmiertelności z powodu grassowania epidemicznej lub zaraźliwej choroby, Jenerał-Gubernator baczyć ma, iżby wszystkie środki, przepisane Ustawą Lekarską, były co najrychlej i najściślej do skutku przyprowadzone i działa wszelkiemi sposobami tak ku niedopuszczeniu szerzenia się zarazy, jako i dla jej wytępienia.

§ 14. Przy nadzwyczaj niepomyślnych skazówkach co do urodzaju, z powodów naturalnych lub klęsk nieprzewidzianych mogących zagrażać zupełném wyczerpaniem miejscowych, zasobów żywności, Jenerał-Gubernator czyni wczesne rozporządzenia ku odwróceniu plagi głodu.

§ 15. W razie bezskuteczności środków zwyczajnych, on obmyśla możność otwarcia robót Rządowych lub publicznych, albo też wyszukuje innych sposobów zarobkowania i wyżywienia i o tém wnosi również przedstawienia porządkiem ustanowionym. *(D. c. n.)*

O CHOLERZE.

W *Petersburgu*, po 2 Sierpnia pozostawało chorych 387 — w ciągu doby zachorow. 20 — wyzdr. 28 — umarło 4 — po 3 Sierpnia pozostało chorych 375.

W ciągu doby zachor. 15 — wyzdr. 21 — umarło 8 — po 4 Sierpnia pozostało chorych 361.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 26 Lipca (7 Sierpnia).

Rozkaz do Zarządu Cywilnego Królestwa Polskiego.

Z dnia 10 (22) Lipca 1853 roku.

Przez postanowienia Rady Administracyjnej.

W Wydziale Kommisyi Rządowej Sprawiedliwości, mianowani: Sędzia Sądu Kryminalnego gub. Lubelskiej, Assesor Kollegialny Mierzejewski, pełniącym obowiązki Sędziego Trybunału Cywilnego gub. Lubelskiej w Lublinie; Sędzia

Trybunału Cywilnego gub. Lubelskiej w Siedlcach, Assesor Kollegialny Bartold, pełn. obow. Sędziego Sądu Kryminalnego gub. Płockiej i Augustowskiej; Referent Biura Kommisyi Rządowej Sprawiedliwości Antoni Ziemięcki, pełniącym obow. Sędziego Sądu Kryminalnego gub. Lubelskiej; Assesor Trybunału Cywilnego gub. Lubelskiej w Siedlcach Gaspar Dryll, pełn. obow. Sędziego tegoż Trybunału, i Właściciel dóbr Jan Posturzyński, Sędzią Sądu Pokoju Okręgu Sandomierskiego.

Przez rozporządzenia Kommisyj Rządowych i władz oddzielnych.

W Wydziale Kommisyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mianowani: Pomocnik Budowniczego gub. Warszawskiej, Radzca Honorowy Belbier, pełniącym obow. Budowniczego tejże gubernii.

Przeniesiony: pełniący obowiązki Pomocnika Budowniczego gub. Radomskiej, Ludwik Radziszewski, na pełniącego obowiązki Pomocnika Budowniczego gub. Warszawskiej.

W Najwyższej Izbie Obrachunkowej, mianowani: Rachmistrz w Biurze Naczelnika powiatu Łęczyckiego Karol Bełza, pełniącym obowiązki Młodszego Pomocnika Kontrolera w Najwyższej Izbie Obrachunkowej.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

WIEDEŃ, *9 Sierpnia.* Wczora, w Zamku, w obecności Cesarza Jmci i Dworu, Radzców Tajnych i Dygnitarzy Państwa, oraz Posła Belgijskiego hrabi O'Sullivan, odbył się akt zrzeczenia się wszelkich praw do tronu Austryi przez J. C. Wysokość Arcyxiężniczkę Maryą Henryettę, zaręczoną Xięciu Brabancyi.

— 1 b. m. odbył się w kościele Greckim w Wiedniu obrzęd ślubu Xięcia Michała Obrenowicza ze słynną z piękności hrabianką Julją Hunyady. Narzeczony miał na sobie strój narodowy serbski i pałasz ozdobiony brylantami, wartości 80,000 florenów. Strój Panny Młodej niemniej był bogaty; szacowany na 100,000 florenów.

— Organizacya Królestwa Lombardzko-Weneckiego jest ostatecznie ukończona. Stolicą Rządu będzie odtąd Werona, władza pozostanie przy wojskowej Zwierzchności. Mówią o amnestyi, która ma być udzielona ludziom z pospólstwa, zamieszanym do wypadków 6 Lutego.

— Cesarz Jmć spodziewany jest do Pesth na 16 b. m. Skutkiem wprowadzenia do Węgier Kodexu austryackiego na miejsce dawnych praw węgierskich, korporacya Adwokatów została zreorganizowaną i wielu z nich zostali wykreśleni, już ztąd, iż byli zamieszani do powstania, już z powodu lichwy której się oddawali i złego prowadzenia się.

PRUSSY. W dniu 5 Sierpnia, o godzinie 7 rano, Król Jmć przepłynął mimo Swinemunde na statku *Królowa Elżbieta*, udając się na wyspę Putbus.

— Piszą z Trèves z dnia 20 Lipca do Gazety Lipskiej, że tameczny konsystorz gminy Ewangelickiej ogłosił z ambon, iż protestanci, którzy, przy zawarciu małżeństwa mieszanego, zobowiążą się przysięgą kapłanowi katolickiemu, do wychowywania dzieci w jego wyznaniu, będą uważani za odpadłych od społeczności Ewangielckiej i nie będą dopuszczeni do Kommunii świętej.

Poznań, 27 Lipca. Korrespondent Gazety Krakowskiej *Czas* donosi, że nie tylko kościoł Karmelitów Poznańskich nie został oddany Jezuitom, jak to zamierzała uczynić władza duchowna, ale że sami Jezuici zmuszeni byli zaniechać swojej działalności w Poznaniu. Pobudki tej nagłej zmiany nie są korrespondentowi wiadome. *(J. de S.-P.)*

SZWECYA.

STOCKHOLM, *19 Lipca.* Odebrano urzędową wiadomość, że cholera zjawiła się w Ystadt i w zakładach kwarantany w Kansö i Arpö.

DANIJA.

KOPENHAGA, *8 Sierpnia.* Prawo stanowiące porządek następstwa Tronu Duńskiego zostało stwierdzone podpisem Króla Jmci. Domniemany Następca Tronu, Xiąże Chrystyan Schleswig-Holstein-Sonderbourg-Glücksbourg otrzymał tytuł Xięcia Duńskiego. Po nim korona przejdzie do jego potomstwa płci mężkiej w porządku agnacyi. W przypadku, jeżeliby tej linii groziło wygaśnięcie, Król panujący obowiązanym będzie urządzić następstwo Tronu w sposób taki, iżby porządek tego następstwa był uznany przez Mocarstwa europejskie, zgodnie z artykułem 2 Traktatu Londyńskiego z dnia 8 Maja 1852 roku. *(P. P.)*

ANGLIJA.

LONDYN, *8 Sierpnia.* Parlament Cesarski. W Izbie Gmin, 4 b. m. Lord John Russell wniosł zapowiedziane zmiany w Konstytucyi wyspy Jamaiki. Dla położenia kresu rozterkom, które miotają tą koloniją, Rząd zamierza wyznaczyć stałe płace urzędnikom, tak iżby Zgromadzenie Prawodawcze kolonii nie zajmowało się tym przedmiotem, które wyłącznie będzie zależał od Korony. Nadto Gabinet pragnie zawarować uiszczenie długu kolonijalnego i utworzyć fundusz dla stopniowego umorzenia. Sir Henry Barkly będzie mianowany Gubernatorem, na miejsce sira Ch. Grey, którego zakres służby ukończył się; płaca Gubernatora zmniejszona zostaje o 1,000 funtów sterlingów.

Izba z zadowoleniem projekt ten przyjęła.

— J. C. Wysokość Wielka Xiężna Olga Mikołajówna Rossyjska, w towarzystwie Dostojnego Małżonka Swego Xięcia Następcy Wirtembergskiego i przeprowadzana przez Posła i Posłowę Rossyjskich, wraz ze Swym orszakiem, zwiedzała 5 b. m. nowe pokoje Parlamentu i za przewodnictwem sira Ch. Barry oglądała wszystkie części gmachu. Po obejrzeniu wewnątrz Izby Parów i Izby Gmin, Wielka Xiężna, z Małżonkiem przechadzała się po terrassie nad wodą i podziwiała piękność widoku. W przeszły Czwartek, podczas kiedy Xiążę Następca był na manewrach w obozie Chobham, Wielka Xiężna Jmć zwiedzała Wieżę Londyńską i przejeżdżała się po ulicach City.

Londyn, 8 Sierpnia wieczorem. (Przez telegraf.) Dziś w Izbie Lordów lord Clarendon oświadczył, że układy we względzie kwestyi Wschodniej wzięły pomyślne dążenie.

Jednoczasowie, w Izbie Gmin, lord John Russell oznajmił, że z Wiednia otrzymano wiadomości zaspokajające, ale że nie miano jeszcze czasu odebrać z Petersburga odpowiedzi na przełożenia przesłane we wspólnej nocie z Wiednia w dniu 31 Lipca.

— Urzędowie dziś wiadomo, że Królowa uda się do Kingstown 29 Sierpnia i że zabawi tydzień cały w Irlandyi.

— 5 b. m. Królowa Jmć z Xięciem Albertem i Xięciem Następcą Wirtembergskim zwiedziła oboz w Chobham, gdzie miały miejsce wielkie manewra.

— Wielki przegląd morski w Portsmouth nieodzownie jest naznaczony na 11 bieżącego miesiąca. Trzydzieści statków wojennych wystąpią na ten popis ogromnej siły morskiej. Przez całe trzy dni Portsmouth będzie ludny i huczny. 9 Sierpnia Królowa z Dworem przybędzie do Osborne-house z Londynu; 10 tegoż m. Lordowie Admiralicyi obejrzą arsenały i same eskadry, a we Czwartek, 11, sama Królowa oglądać będzie flottę.

Podobny widok należy do zjawisk, które raz tylko w życiu człowieka zdarzyć się mogą. Vice-admirał sir Thomas Cochrane wywiesi swoją banderę na okręcie 130 działowym *Duke of Wellington*, a Kontr-admirał Corry na okręcie śrubowym, parowym, o dwu pokładach i 90 działach, *Agamemnon*. *(J. de S.-P.)*

CHINY. Podług ostatnich wiadomości z Chin, po 5 Czerwca, powstańcy nie doszli jeszcze do Kantonu. Ze wszystkiego wnosić należy, że to miasto przygotowane jest do gwałtownego przewrotu, który nie obcym jest postępom rewolucyi w innych prowincyach. Lud Kantoński pała nienawiścią ku cudzoziemcom i jest obawa, że w razie wybuchu, europejczycy będą pozostawieni własnym środkom obrony.

5 Maja P. Mellersh, dowódzca statku wojennego parowego *Rattler*, odebrał wiadomość, że znaczna flotta dżunk piratów chińskich stoi na kotwicy w Nam-Quam, w ujściu rzeki Min, że już pojmała skuner angielski *Spee* i żąda zań 10,000 dollarów wykupu. Kapitan Mellersh udał się tam natychmiast. Przybywszy na miejsce wysłał swego lejtnanta P. West dla rozpoznania pozycyi rozbojników. Ten wrócił po niejakim czasie prowadząc skuner *Spee* i doniosł, że piraci zawsze czekają na wykup za jeńców. Kapitan wyruszył natychmiast wśród grubej mgły; ta wprędce opadła i ujrzał się oko w oko z piratami. Ci, postrzegłszy statek wojenny, czém prędzej poodcinali liny, chcąc uciec na rzekę. *Rattler* wszczął żwawy ogień przeciw dżunkom, które zrazu kusiły się odpowiedzieć, ale widząc niepodobieństwo oporu rzuciły się na brzegi. Mieszkańcy nadbrzeżni wpadli na piratów i wielką z nich liczbę zabili. P. Mellersh zabrał całą ich flottę i dowiedziawszy się, że jedna jeszcze dżunka umyka rzeką w górę, posłał za nią w pogoń kutter pod wodzą lejtnanta Pidcock. Ten oficer wprędce napędził chiński statek, ale w chwili kiedy miał go zahaczyć, pięćdziesięciu ludzi w nim ukrytych, rzucili się na jego kutter. P. Pidcock dokazywał cuda waleczności, ale upadł pod przemagającą siłą; skonał chlubnie odebrawszy piętnaście ran. Dowiedziawszy się o tém P. Mellersh posłał natychmiast nowe statki w pogoń za piratami i które nie mogąc ich dognać, przywiozły tylko ciało lejtnanta West.

W zabranej flotylli znaleziono znaczne summy pieniędzy, zapasy prochu, i broni ognistej. Ci piraci byli oddawna postrachem wybrzeży, które z zapałem powitały swego wybawcę; P. Mellersh oddał wielką usługę całemu temu krajowi przez oczyszczenie morza od organizowanej bandy zbójców. *(P. P.)*

FRANCYA.

PARYŻ, *9 Sierpnia*. W skutek wiadomości zawartej w przedwczorajszym Monitorze, (patrz N. poprzedz. Najpóź. Wiadomości), Giełda nakoniec zrozumiała płonność swojej obawy i wracająca ufność wyraziła się przez podwyższenie się papierów publicznych nad to, czego się nawet spodziewać było można. Fondy 4½ procentowe w dniu 8 Lipca stanęły na 104 franki, 104 fr. 40 centimów; 3 procentowe na 79 fr. 70 centimów, i 80 franków

— Gazeta *Siècle* zawiera wiadomość, że P. Bazé, dawny kwestor Zgromadzenia Narodowego, otrzymał pozwolenie bezwarunkowe powrócenia do kraju. Poeta Jasmin, znajdując się u Cesarza przedwczora na obiedzie w Saint-Cloud wyjednał to pozwolenie.

— Wielkie przygotowania czynią do obchodu uroczystości 15 Sierpnia. Pogłoski o koronacyi, która, jakoby ma się w tymże dniu odbyć, nie mają nic pewnego.

— Francuzki bryg *Palinure* i jeden statek parowy odpłynęły z Gorei (w Afryce), na pomoc Gubernatorowi i załodze Portugalskiej kolonii Bissao, trzymanym w oblężeniu przez zbuntowanych negrów.

— W Gazecie Augsburskiej piszą, że projekt zjednoczenia się dwóch gałęzi Domu Burbonów, znowu spełzł na niczém, z powodu niezachwianego oporu Xiężny Orleańskiej; to tłumaczy, dla czego Xiążę de Nemours, będąc w Wiedniu, nie odwiedził Hrabi de Chambord.

— Piszą z Hâvre, 7 Sierpnia, że 6 b. m. przybyła do tego miasta Królowa Marya-Krystyna Hiszpańska ze swym orszakiem, złożonym z piętnastu osób. *(J. de S.-P.)*

WŁOCHY.

RZYM. Donieśliśmy, że Prolegat Papiezki w Bolonii i Ravennie zabronił wywozu zboża z obawy niedostatku żywności. Gazeta urzędowa Rzymska zawiera postanowienie, że zakaz ten rozciągnięty został na całe Państwo Papiezkie. *(J. de S.-P.)*

— Flotta Hiszpańska, z siedmiu statków złożona, znajdująca się w porcie Ankony, pod dowództwem Vice-admirała Gattierez de Rubanada, odebrała rozkaz wrócenia do Hiszpanii. *(P. P.)*

TURYN, *27 Lipca*. Gazeta *Parlamento* pisze, że wychodzcy polityczni, po większej części Niemcy i Węgry, zabierają się w Marsylii na okręty, dążąc do Konstantynopola. *(J. de S.-P.)*

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOSCI.

(Przez statek parowy Stelliński.)

PARYŻ, *11 Sierpnia.* (Przez telegraf.) Na Giełdzie dzisiejszej 4½ procentowe 104 franki 40 cent. 3 procentowe 80 fran. 25 centimów.

— Minister Spraw Zagranicznych P. Drouyn de Lhuys mianowany został kawalerem Wielkiego Krzyża orderu Legii Honorowej.

— Podług ostatnich wiadomości z wysp Sandwich, z dnia 14 Maja, Minister tameczny Spraw Zagranicznych, oznajmił Reprezentantom Mocarstw cudzoziemskich, że Król Jmć, za zgodą Szlachty swych krajów, wybrał na Następcę Tronu Xięcia Liholiho.

Sessya Parlamentowa wysp Sandwich była jeszcze otwarta w chwili odejścia okrętu z temi wiadomościami.

LONDYN, *10 Sierpnia.* Bill o zarządzie Indyj Wschodnich przeszedł przedwczora w Komitecie Izby Lordów.

Wczora w Izbie Gmin bill o annuatach morza Południowego odczytany został po raz trzeci.

— Wczora Królowa Jmć z Xięciem Albertem i Następcą Tronu odpłynęła na przegląd flotty pod Spithead.

— Na Giełdzie 11 Sierpnia (przez telegraf), Konsolidy podniosły się na 98⅛.

WIEDEŃ, *11 Sierpnia.* Wczora, w Schönbrunn, odbył się przez umocowanie obrzęd ślubu Arcyxiężniczki Maryi-Henryetty z Xięciem Brabancyi.

— Gazeta półurzędowa *Korrespondencya* z dnia 7 b. m. zawiera (też) wiadomość, że przełożenia uczynione przez Austryą ku załatwieniu kwestyi Wschodniej, zostały przyjęte przez Gabinet Rossyjski i że Reprezentanci Francyi, Anglii i Pruss zgodzili się również na te propozycye, tak iż przyprowadzenie ich do skutku zależy już jedynie od Porty.

— 6 Sierpnia Królowa Pruska wyjechała z Schönbrunn do Ischl, dokąd wprędce uda się Arcyxiężna Zofija. Król Pruski ma też zjechać do Ischl w czasie późniejszym dla zabrania Królowej Jmci. Tamże spodziewany jest Król Jmć Saski.

— Umarł 6 b. m. w Gratz, feldcechmistrz baron Welden.

PRUSSY. W dniu 5 Sierpnia Król Jmć przybył do Lauterbach, na wyspie Rügen i był przyjęty przez Xięcia Putbus. W orszaku J. K. Mości znajdował Dowódzca 6 korpusu armii, jenerał-adjutant Lindheim, który z Putbus miał udać się wprost do Petersburga, dla znajdowania się tam na wielkich manewrach.

— 10 Sierpnia Wielki Xiążę Oldenburgski przybył na statku parowym *Kamczatka* z Petersburga do Swinemunde i natychmiast udał się ztamtąd do Stettina.

TURCYA. Donoszą z Konstantynopola do gazety Triestskiej, że Rząd Turecki, dla zaradzenia gwałtownym potrzebom, zaciągnął w Paryżu pożyczkę 12 miljonów franków.

CHINY. Otrzymano wiadomości od korwetty francuzkiej *Cassini*, stojącej w Shang-Hai. Konsul Francuzki i reprezentanci innych Mocarstw, mieli konferencyą w Nankin z wodzem powstania, który ich zapewnił o najlepszych swych chęciach dla Europejczyków.

MEXYK. Wyznaczona tu została kommisya mająca ułożyć prawidła postępowania dla Jezuitów, którzy są zaproszeni do powrócenia do stolicy. *(J. de S.-P.)*

OGŁOSZENIE.

Zarząd Towarzystwa ubezpieczenia bydła w Rossyi

Ma zaszczyt podać do wiadomości PP. Arcyonaryuszów nieznajdujących się w stolicy, że dla odebrania dywidendy należy przysyłać przez pocztę do Zarządu Towarzystwa Akcye w oryginale, nie zaś same tylko odezwy z żądaniem wypłaty, a to z tego powodu, że według § 20 Ustawy Towarzystwa, wypłata dywidendy powinna być na samychże Akcyach zapisywana. Niepobrana dla jakichkolwiek powodów dywidenda pozostaje własnością akcyonaryusza przez lat dziesięć, po upływie zaś takowego zakresu przyłączona być ma do zapasowego kapitału Towarzystwa. W ciągu zeszłych lat pięciu 1848—1852, wyznaczana corocznie dywidenda wynosiła po 8 od sta.

Za zgodność: podpisał Dyrektor *Ekeln.*

BAJARZ POLSKI.

ZBIÓR

BAŚNI, POWIEŚCI I GAWĘD LUDOWYCH

opowiedział

A. J. GLIŃSKI.

—

UWIADOMIENIE.

Trzeci tom dzieła pod tytułem: *Bajarz Polski, zbiór baśni, powieści i gawęd ludowych*, przez A. J. Glińskiego, wyszedł z druku i prenumeratorom został rozesłany. Tom czwarty i ostatni wyjdzie za miesiąc. Cena czterech tomów 3 rub., z przesłaniem przez pocztę 3 rub. 30 kop. srebrem.

Wydawca tego dzieła, które dotychczas ma zaledwo kilku prenumeratorów miejscowych i jednego z prowincyi, uprasza łaskawych czytelników o nadsyłanie żądań wprost do niego, adressując: *Redaktorowi Wileńskiej Gazety Gubernijalnej, Glińskiemu, — w Wilnie.*

Do składu trzeciego Tomu, weszły baśni następujące:

1) Baśń o dywanie samolocie, czapce niewidce, pierścieniu złotodajnym, i o kiju samobiju.
2) —— o królewiczu ze złotą pięścią, królewnie złotowłosej, czapce samogrzejce, i o flaszy samochłodce.
3) —— o staruszku i staruszce, i o złotej rybce.
4) —— o obrusie samokarmie, rózdze samochłostce, pasie samopływie, i o kapeluszu samopale.
5) —— o dziewicy z perłowemi łezkami, z niewiędnącemi różami, i ze złotemi rybkami.
6) —— o córce dziadka i baby, i o królu zaklętym w niedźwiedzia.
7) —— o dziewicy kopciuszku, i o dębie złotoliścim.
8) —— o xięciu na Gołoszyszkach Gołopiętskim i o jego kocie.
9) —— o wilku i jego przygodach.
10) —— o dumnym kupcu Złotolubie, i o jego dziedzicu Znajku.
11) —— o mądrym kmiotku, i o głupim djable.
12) —— o djable wódkorobie, i o kmiotku charłaku.
13) —— o djable i o babie.

Позволяется печатать. 6 Августа 1853 года. *Ценсоръ Н. Ахматовъ.*

W DRUKARNI WOJENNEJ.